

27.07.2014

המלצות הגנת הצומח בדלועי סתיו בשטח פתוח ערבה וכיכר סדום, 2014

כללי

ההמלצות הינן כלליות לאבטיח ומלון סתיו, לשוק מקומי.

1. ליצוא לחו"ל משתמשים בתכשירים המותרים לפי דרישות חברת היצוא. שימו לב! לא כל תכשיר המותר בארץ מותר גם ביצוא.
2. לפני הטיפול יש לקרוא את התווית שעל אריזת התכשיר ולפעול בהתאם.
3. לאחר ריסוס יש להקפיד על ימי המתנה לפני קטיף כפי שמצוין בתווית (לשוק המקומי) או ברשימות ליצוא (לפי רשימת המשווק).
4. פעילות הדבורים חיונית להאבקה יעילה, לכן חשוב לטפל בהתאם להנחיות ספק הדבורים.
5. אין לרסס צמחים הנמצאים בעקה: צימאון, ריסוסי הורמון.
6. אין להשאיר תכשיר הדברה במים אפילו למספר שעות בודדות.

מזיקים

זבובי מנהרות = מינהרנים

בערבה מופיעים 2 מינים של מינהרנים העלולים לגרום להתייבשות העלים על ידי יצירת מנהרות בתוכם. בדרך כלל בגידול סתווי המזיק לא מהווה בעיה בעקבות הצימוח המהיר של הצמחים. אבל כשהתקפת המזיק מתרחשת בגיל צעיר מאוד של הגידול כדאי לשקול אפשרות לטפל. **למנהרן החממות** רימה צהובה ומנהרות מפותלות בצד העליון של העלה. **למנהרן העורקים** רימה בצבע קרם ומנהרות לאורך העורקים בצד התחתון של העלה. **הדברה:** אוסקט, תכשירי האבמקטין (ורטימק ודומיו), טריגרד/טופגארד/טרופר, אוסקט, טרייסר אולטרה, ספרטה, אמפליגו, מלבנוק. כל התכשירים יעילים בהדברת שני מיני מינהרנים. מומלץ לרסס עם תחילת הופעתם כדי לא לאבד שליטה בהדברה.

כנימות עלה

מדכאות צימוח, מפרישות טל-דבש דביק עליו מתפתחות פטריות ה"פייחת". כנימות עלה מעבירות וירוסים. **הדברה:** תכשירי אמידקלופריד (קונפידור ודומיו), מלתיון, מרשל, נקר, פירימור, קרבולן, אקטרה, טיפיקי, צהר LQ 215, נימפר, תותח.

כנימת עש הטבק

מוצצת את תוכן העלים ומיבשת אותם, מפרישה טל דבש דביק עליו מתפתחות פטריות הפייחת. כנימת עש הטבק מעבירה מספר וירוסים וביניהם: וירוס הבהרת עורקי במלפפון (CVYV), וירוס גימדון דלועיים צהוב (CYSDV), וירוס קיפול עלי הקישוא (SqLSV), וירוס גימדון אבטיח חיוור (WmCSV).

בק ק באגר שה"מ:

<http://www.shaham.moag.gov.il>

חוות גילת 85820 . טל' 9920982 – 08 פקס 9920970 - 08

מומלץ להגן על השתילים ביריעות אגריל או רשת 50 מש מתחילת הגידול (זריעה או שתילה) ועד הכנסת הדבורים לשטח. למניעת העברת הווירוסים חשוב מאוד להדביר את הדרגות הבוגרות, שהן מפיצות את הווירוס במרחב.

הדברה: בוגרים וזחלים – תכשירי אימידקלופריד (קונפידור ודומיו) יעילים כטיפול ראשון ויחיד בעונה, מוספילן/מפיסטו, קליפסו 480/קלימרה, ביסקיה 240 (ידבירו גם כנימות עלה), אפון, מובנטו.

בוגרים בלבד: אוויסקט.

זחלים בלבד: אוברון (ידביר גם אקרית אדומה) טייגר/טריגון, אפלורד, זהר LQ 215.

אחרים: תכשירי סיפרימטרין, מוסטנג, סמש, דסיס, תותח, כנימת.

אקרית אדומה וצהובה

יכולה לגרום ליבוש עלוות הצמחים על ידי מציצת תוכן העלים.

הדברה: תכשירי אבמקטין (ורטימק ודומיו) בשילוב עם שמן אולטרפיין (ירידה ביעילות של התכשירים), אקרילטל, אקרמימייט/בוטרקס, אקסמיט, אקרין/מתיון משולב, ספיידר ואפולו (נגד דרגות צעירות בלבד), דיפנדר, נימגארד, מיטק/סמבה, פלורמיט, מילבנוק. שמנים נימגארד ו-EOS.
באבטיח: גם מסאי, מייטקלין, מגיסטר, מטאור.

אקרית העיוותים

עלולה לגרום לנזק באבטיח בצורת עיוותים בעלווה, יבוש ועצירת צימוח של קודקודי צמיחה.
הדברה: תכשירי אבמקטין (ורטימק ודומיו), תכשירי גופרית.

זבוב התסיסה

נקבת הזבוב מטילה את הביצה בחריץ הנוצר עם התנתקות העוקץ. הרימה הבוקעת ממנה נוברת בתוך הפרי וגורמת לריקבון. הנזק צפוי בעיקר בעונות החגים בסתיו ובאביב.
הדברה: סניטציה! קטיף לפני היוצרות החריץ וניקיון השטח מפירות נרקבים יעילו במניעה.

זחלי עשי לילה

פרודניה, לפיגמה הליוטיס, פלוסיה. בדרך כלל אינם מהווים בעיה. הנזק העיקרי הוא בגירוד קליפת הפרי באבטיח ובמילון צעיר.
הדברה: אוונט, אטלס/טלסטאר, דסיס, מוליט/שונית, לאנט, סמש.

זבוב הדלועיים

יש לרסס את השדה כבר מתחילת החנטה מדי 2-3 שבועות בטלסטאר.

מחלות

קימחון

שתילות מוקדמות כמעט לא סובלות מהמחלה. ככל שהשתילה מאוחרת יותר, מאמצע אוגוסט ואילך, הגידול רגיש יותר למחלה. המחלה מופיעה בסתיו המאוחר עם ירידת הטמפרטורות (מסוף ספטמבר). הטיפול יינתן בהתאם למצב התקדמות הגידול.

במלון ואבטיח: אופיר 2000/אורון, אינדר, אקוגן סיסטאן/סיסטאן, באיפידן/שביט, בליס, תכשירי גופרית, דומרק, דומרק קומבי, וקטרה, טליוס, מור, נימגארד, נץ, נטיבו, סטרובי, סיגנום, עומר, פולאר, פופאי/פרלין, קוליס, קמודור, קרטן סטאר, ראלי, רוביגן, שמן EOS, שמן קייצי JMS.
רק באבטיח: אביר - לטיפול בזני קרימסון ו-313.

מונוספורואסקוס במלון

מחלת קרקע התוקפת את שורשים של צמחי המלון. גורמת לנבילת הצמחים בדרך כלל בשלב שהם עמוסים בפרי.

מניעה: 1. בשטח שנעשה בו חיטוי קרקע סולרי ומתאם סודיום מספיק טיפול אחד בעונת הגידול הסתוית - כחודש משתילה הגמעת אחד התכשירים: עמיסטר/עמיעוז/מירדור/זאוס, סיגנום, קומודור במינונים הרשומים בתוויות.

2. שטח שלא עבר חיטוי קרקע בתכשירים כימיים מומלץ לטפל פעמיים במהלך עונת הגידול הסתוית: הגמעת אחד התכשירים כשבועיים וחמישה שבועות משתילה: עמיסטר/עמיעוז/מירדור/זאוס, סיגנום, קומודור במינונים הרשומים בתוויות.

רשימת שילובים של תכשירי הדברה בדלועיים בשטח פתוח ערבה וכיכר סדום, 2014

כללי

1. להלן שילובים אפשריים של תכשירי הדברה שנבדקו לגבי פגיעה בדלועיים אבל לא כולם נבדקו ליעילות.
2. הסימן / בא לציין בחירה בין תכשירים שונים להדברת הפגע.
3. שילובים שאינם מופיעים כאן אינם ידועים או פוגעים בגידול, שימו לב גם על תווית התכשיר.
4. זנים שונים יכולים להגיב שונה לתכשירים ולשילובים.

אוברון + אאופרן אולטרה/קליפסו/רומקטין/הליו גפרית/טלסטאר/באיפידן
אוונט + באיפידן/מוספילן/מנקור/פולר/פלורמייט/תיוביט
אופיר 2000+פרוקליים
אינדר + וירול/רובראל
אקסמייט+איפון

גופריתר + ורטימק/מרשל/קבון

דומרק+ורטימק/טלסטאר/מנקו די/מרשל 25/קוציד/קבון 50/ קומודור/קוסמוס

הליוגופריתר + אויסקט/דיינון/זהר LQ215/מנצידן/מרשל 25

טלסטאר+דומרק/דומרק קומבי/ורטימק/מרשל/קבון 50/קוסמוס

מובנטו+ביסקייה

מוספילן+סטרובי/סיגנום/קבון 50

מנבגן ונדק+גופריתר/דומרק קומבי

סולפוזול + רומקטין

סמש+מנצידן

ספיידר + ורטימק/פלורמייט

רומקטין+עומר/סולפוזול

באבטיח בנוסף לרשימה הכללית:

מסאי+ אורן

אטברון+ דומארק/דומארק קומבי/פיראט

מובנטו+נתיבו

מוספילן+ וירול/נץ/סטרובי/סיגנום

פיראט+ אוסקט/דומרק/הליוגופרית/מרשל/אורן

רשימה של תכשירי הדברה מורשים לשוק מקומי ניתן למצוא באתר משרד החקלאות, השירותים להגנת הצומח:

<http://www.hadbara.moag.gov.il/hadbara>

בברכה,
סבטלנה דוברינין
מדריכת הגנת הצומח

"כא האמור לאיל הינו בסדר צצה מקצועיות בלבד ואל מקבל הצצה לנהוט מנהט להירות"

בקק באגר שהיא:

<http://www.shaham.moag.gov.il>

חוות גילת 85820 . טל' 9920982 – 08 פקס 9920970 - 08